

נאמר של נייר

הפלוגיאטים והמישגלים המוזרים של קושינסקי * עשרת דיברות של משרבט מלבסי * גלגליהמזלות של נעמי גל * מנדלשטאם בעברית רעה * בעיות כבודות בשפה קלה

חרגום

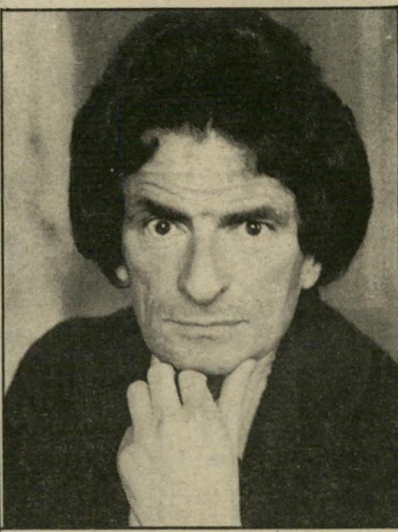
הציפור הדפוקה

שערויית הספרות החמה ביותר בארץ צותהברית השנה, נוגעת לסופר האמריקאי ממוצא פולני, יז'י קושינסקי, מי שהיה נשיא אירגון פא"ן קושינסקי, שנתפרסם בסיפורו על השואה הציפור הצבועה. עת החל דרכו בפולין כאיש מדעייהמדינה, ואחרי 1957, ניסס לעצמו בהדרגה מעמד של סופר בארצותהברית.

שנים מכתבי העיתון הגירויקוי ווילנ' וייס האשימו באחרונה את קושינסקי בכך, שעוריייהעריכה שלו היו למעשה מחבריהם של שלושה ספרים מתוך רשימת ספריו הארוכה (שברובה גם בתרגום לעברית). קושינסקי הכחיש האשמות אלה, אך סירב לתבוע את שני העיתונאים, ג'פרי סמיתס ואיליוו פרימונט-סמית לדין. שני הציטונאים הוסיפו וציינו, כי חלקים נכבדים מתוך הביוגרפיה ההרפתקנית של קושינסקי הם פרי דמיונו ולא פרי המציאות. טענה, שעליה השיב המחבר: "להדום" לטענותיהם אלה, צירפו שני העיתונאים את האשה שתירגמה את סיפורו הנודע של קושינסקי הציפור הצבועה לאנגלית (למרות טענתו כי חיבר את הספר באנג' לית), יחד עם זאת, סירובו של קושינסקי לתבוע לדין עיתונאים אלה, מעמיד בס' מן שאלה גדול את ערכו כסופר. שהרי אם יש ערך לספריו, מיהו מחברם האמיתי? באחרונה אהאיור בתרגום לעברית סר נוסף מספריו של קושינסקי, תחת הכותרת מישחק תאוונה, גיבורו של הספר הוא

יז'י קושינסקי — מישחק תאוונה; עב' רית: א' בר; הוצאת תמוז; 272 עמודים (כריכה קשה).

פאביאן, סייס ורכב סוסים במישחק הפולו, העובר ברחבי ארצותהברית יחד עם צמד סוסיו בתוך קרון ענק, ומשמש מראה מעוותת לארצותהברית. פאביאן מתמסר למישחק הפולו לא פחות מאשר

סופר-שערוייתי קושינסקי
היטאד לאמריקאים

לשיכלול חושיו המיניים. הוא עובר ממדיי נה למדינה, בהתאם לאירועי מישחק הי פולו השונים. פאביאן אינו עוד צעיר. קרנו מתחילה לרדת, ובשקיעתו, מתאמץ קושינסקי להי ביא משל לשקיעתה של ארצותהברית על תרבות מרחבי האינסוף שלה. לפאביאן סוגי חיזור מוזרים, כמו: "הרים פניון אינדיאני ששימש כמחזיק ניירת. באתו זמן הלם על השולחן ככף ידו הימנאלית, אצבעותיו פשויות. כתנופה אחת נשחרת

הוריד את הפניון מטה וחתך את קצה הקביצה של ידו. דם פרץ מצד האצבע בזמן שהחלק הנקטע התגלגל על פני השולחן..."

אחרי שהקורא מודע לדמותו יוצאת הי דופן של פאביאן, הוא יוצא למסע בעקי בות עברו, או ליתר דיוק, בעקבות נשותיו ואהובותיו מן העבר. הוא מספר את סי' פור הטראנס-סכסואליות (גברים שהפכו לנשים יפות מאוד) "אלה ביקשו לבחון עליו את נשיותן שזה עתה נרכשה, ואלה לחזק את נקביותן המדומנת באמצעות פאביאן תבר נוסף..." אחת מאלה היתה מנואלה: "שהניחה לפאביאן לבחון את פניה החושניים וצווארה החלק, עדיה הי בתוליים, את מצתניה, ירכיה, ורגליה שהיו שלמות של עיצוב היפוכ". כאן מנהל פאביאן אורגייה מטורפת, שאותה מתאר קושינסקי כך: "ידה כמי לא ננעה בחלק הזכרי שבה. עודה חוששת מחלק זה שבה, מכך שאירויה כנבר יכמל את נקביותה. במקום זאת ביקשה להזכיר במצתיה את הנאתו של פאביאן, להיות שותפת לגירוי ולסיפוק. אף שסירבה לזכות בסיפוק זה בצופה שלה..."

אלא שמפעם לפעם, הביא פאביאן למעור נו שלו מישהי נוספת, שמנואלה היתה מפתח אותה, ואו היה פאביאן מצטרף ל' חגיגה, כאשר: "מאחורי ראשה של הבחור רה לא יכול פאביאן לראות את מנואלה הכוערת ליד רגליהם, אבל בתוך רגע הש את המימות בעקע על אכרה. עקד ככיר חלק לכל אורך נופה של הבחורה. הוא רמץ תחתיה, וצמיד אליה, הש כל תנועה שלה ושל מנואלה בהתעלפותו. הוא הש כל רטט וזיעת בגוף הבחורה, כשנפתחה למצוקה ולהדירתה של האשה השגרה, בזמן שהמיטיבה לדלות פתחה לגופו שלו..." פאביאן ממשיך במסעו לאורך ולרוחב היבשת, ובגבול מדינת ארקנסו, הוא פוגש עוד אחת מנשות העבר שלו. את סמללה, אחת מנערות הפולו שאותן פיתה בנעוריי-

הן. אך סטלה עשתה כל שביכולתה על מנת לבקר במעונו, עד שהוא מגלה לה כי גילה את סודה הנורא: "את ידעת, כי למרות שכולם חושבים שאני לבנה, בעצם תחת העור הלבן כשגל זה וכל השער הבהיר שלך, את שחורה..." סטלה נשארת במעונו ומישגליהם אינם מן העולם הזה, כמו אותה תנוחה, שבה צירפו אליהם את אחד מסוסיו: "עירום גופם שלהם גרם להם להיות מדעיים לכך שהרפס עירום תמיד, מסוי ועד זככו, מאחוריו ועד צוואר ר"י ואו פאביאן: "קשר את גבה אל צלי עות הרפס, מהדק את ורשתיה לאורך גר מו כך ששכמותה היו צמודות לשתן הנר ראשה נח בין רגלי הרפס האחוריות, כמי קום שנקשר האוכף. חרפו וחרומו ניסמנים בגופה. עתה כשהיתה במצב זה, יכול לי הניע אותה תחת הרפס לכל מצב שביקש. כך הוויח ומיקם אותה בין רגליו האחורי ריות של הסופר, פירש את רגליה. ברכו עלתה אם אט על ברכה עד שהגיעה ל' ערוותה. הוא הש את נופה ניתח ורטוב. עתה משך אותה עור אחורה, וזכ הרפס ליטף את בטנה ואת שדיה החלק שוב ושיב בין ירכיה, שיער הזנב מתממג עם שיער ערוותה. ידיו אחזו בה הידוקה אל גוף הרפס, ואו כא אליה מאחור..." וכך הלאה תנוחות על גבי תנוחות.

מסטלה ממשיך פביאן לאהובות-עבר אח- רת שלו, אל ונפה סמנחופ, שאותה הכיר עוד בימי בתוליה, כאשר לשונו: "חדרה עקד ועד את נופה, עד שהגיעה אל קרומ בתוליה וליטפה את... ביחד עם ונסה יוצא פאביאן לסיור במועדון מחלק החלומות. שהוא אחד מאותם מועד דונימן אמריקאיים, שם הם צופים בכל סוגי המישגלים האפשריים. המבוצעים ל' עיני עור חברי המועדון, עד שוונסה מתמסרת לו, והוא מבתק את בתוליה ("הוא ליטף בר את פניה, כל ליטפה מי- תירה קי של רם. שהוא מכל בגופה, ור ביוצאי שב אליה עשירי כרמה..."). לבסוף זוכה פאביאן לצ'ק מכובד מוונסה, וסיי

החוייה הישראלית

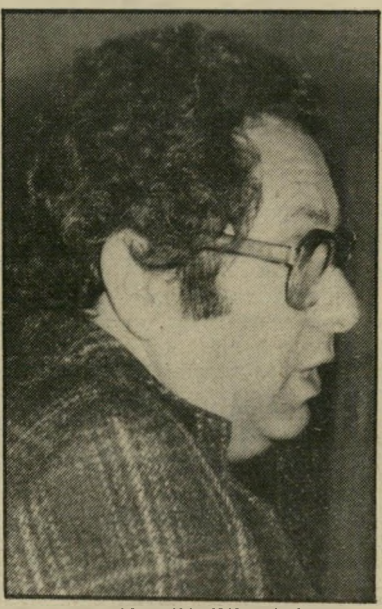
המאורמר, חסר הכ'שרון, חסר החשיבות והמעתיק מעצמו

בני, מביא בן-עור בדיבר התשיעי, בו הוא מבשר: "אם אתך כריון מסבקר, השתדל להעמיד עצמך מראש בעמדה אסרחת נוגעת-ללב של מי שרכיב רציני לגלותו, לעזור לו ולמסחו עד יקנה ושיבה טובה. (הדבר תקף במיוחד לגבי נשים וילדים, וסופרים המשתייכים למיעוט מקופח זה או אחר, מגון נינגיים או פראסימיים). דיבר מאוד לא מכובד לסופר, תהא דרגתו אשר תהא, ותהיינה תקוותיו הספרותיות והבלתי-מתגשמות אשר תהיינה

הדיבר האחרון מביא את בן-עור לשפוך את כל מררתו ומרירותו: "ולבסוף — אל תשמץ את עמיתך. אפילו כל דבריו אמתי, קולו להוצר רשם שאתה מקנא, ממורמר, חסר-חשיון או חסר-חשיבות. מטוב לך לומר דבר טוב אחד, אבל רק אחד, קל כל אחד מצריכך. וזכור, רק קדושים (או נכולים — והמרחק בין השניים הוא לעיתים, כידוע, לא רב ביותר) — מסגלים לגדלות-נפש שכזה..."

בגירסה שפירסם במוסף-המדעות של הארץ עשה לעצמו בן-עור חיים קלים. כאשר צירף לעשרת דיברותיו השחוקות הממושכות אחרית דבר ארוכה לא פחות. שנועדה להוקיע באורה ישיר את סיפורו האחרון של **עלבים עיו**, מנוחה אחרונה. בן-עור טוען כי הביקורת הספרותית אינה חדלה לדוש בו, אך כמינהג הפחדנים לא מציין בן-עור את שם סיפורו של עוז.

אין ספק שתיסמונת בן-עור כמחבר אלמוני למחצה, עמוס מרירות וקינאה בעמוס עוז, מהווה עוד הוכחה שהספרות הי ישראלית של שנות השמונים היא גן-חיות. המאכלס את כל הסוגים האפשריים.

סופר-ממורמר בן-עור
החשוב ביותר להיות חשוב

אהוד בן-עור, סופר מלבסי שהוגדר פעם על-ידי מבקר הטלוויזיה של ידעות אחרונות **אהרון בכר** כ"משעמם!" אינו משעמם לעולם את עצמו.

בן-עור, הרואה עצמו כסופר מצליח, שהרי פירסם ספרים רבים שאיש כמעט ולא קראם, מפיך מילים חסרות קץ במוספים לספרות, במאמרי ביקורת חסרי לחלוחית, טעם או ריח, ונוהג כסוס מוביל במרוץ הספרות הישראלית — לפחות בעיני עצמו. מרוב חשיבות עצמית, ולמרות הידיעה האישית שאיש אינו זוכר דברים שאותם פירסם בעבר, אין הוא חושש מלפרסם שוב דברים שאותם פירסם כבר בעבר. החודש הוא עשה זאת במוסף המודעות של הארץ, חיים קלים, תחת הכותרת עשרת הדיברות לסופר המצליח, רשימה שפורסמה שנה קודם לכן בדבר (20 במרץ 1981) תחת אותה הכותרת.

ברשימה זו לא שם בן-עור סכר לתיסכוליו הספרותיים. כבר בדיבר הראשון הוא מבשר "לקולם אל תדה, לא כפומבי ולא כפני עמיתך, כי רצית שמיפך ייקשה לרבי-מכר..." הדיבר השלישי מתייחס לתיסכוליו כלפי הסופרים הטובים בישראל, העולים עשרת מונים על ספריו התתיבוגניים של בן-עור, והוא כותב: "רע, ספר גרוץ שכתב סופר חשוב — חשוב יותר מספר מעולה שכתב סופר בלתי-חשוב. לכן חשוב ביותר הוא להיות חשיבו..." ושאר דברי הבלותא.

על עמדת ההמתנה שלו בעולם הספרות הישראלי, מוסיף בן-עור, בדיבר השביעי: "אם תחכה בצניעה להכרה, לכבוד, לתנמולים ולתמלוגים — תימק כביסייתך, ולשרא..." מיתקפה מגעילה למדי, על סוגי ספרות נוסח כתיבתו של יותם רא"י